

دربى درگذشت آيت‌الله محمد مؤمن

پیام تسلیت مقام معظم رهبری

پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری: حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی، با صدور پیامی رحلت فقیه پارسا و عالم ربانی، آیت‌الله حاج شیخ محمد مؤمن را تسلیت گفتند. متن پیام رهبر انقلاب به این شرح است...

صفحه ۲

شنبه ۴ اسفند ۱۳۹۷ • ۱۷ جمادی الثانی ۱۴۴۰ • ۲۳ فوریه ۲۰۱۹

تنبیها

FATF تعلیق ایران را از لیست سیاه تمدید کرد

فرست ۴ ماهه به ایران

آخرین مهلت برای ایران؟

صفحه‌های ۴۰

لابی بر سر حفظ برجام در داخل دولت ترامپ

صفحه ۶

طرحی برای توقف باغ خواری؟

صفحه ۱۳

تحلیلی از علیرضا علوی تبار

ما و دولت روحانی

جریان راست تندرو، روزبه‌روز مواضع خود را درباره دولت روحانی تندتر می‌کند. به نظر می‌رسد آنها خود را برای اقدامی متفاوت در برخورد با دولت آماده می‌کنند. برای زمینه‌سازی این برخوردها گاه در رسانه‌های خود برخی از سخنان «تکه‌تکه‌شده» و «از جا به‌درشده» من و برخی از دوستان را نیز پرنس می‌کنند. به‌همین دلیل ضروری به نظر می‌رسد که برخی از مواضع خود را درباره دکتر روحانی تصریح کرده و مورد تأکید قرار دهیم.

یکم- سیاست‌ورزی اقدامی است جمعی. دیدگاه‌های شخصی و جهت‌گیری‌های عاطفی ما درباره افراد و اشخاص باید تحت‌الشعاع خرد جمعی مجموعه‌ای قرار گیرد که با ما در یک جبهه قرار دارند. ما حق داریم که مواضع و دیدگاه‌های خود را با جمع همراهان در میان بگذاریم؛ اما پس از گفت‌وگو باید به توافق جمعی پایبند بوده و بر مبنای آن عمل کنیم. توافق جمعی اصلاح‌طلبان «اتحاد انتقادی» یا دولت روحانی است. در چارچوب «اتحاد انتقادی» تضعیف دولت در شرایطی که «امنیت ملی» با تهدید مواجه بوده و یک جریان قدرت‌طلب در حال آماده‌سازی خود برای سوارشدن بر موج مشکلات و تصرف قدرت است، با مصالح ملی بلندمدت کشور ناسازگار است.

دوم- سیاست‌ورزی هنر انتخاب از میان گزینه‌های موجود است. در مقاطع ۱۳۹۲ و ۱۳۹۶ دکتر حسن روحانی بهترین گزینه موجود بود. تنش‌زدایی از روابط خارجی، بازگرداندن عقلانیت به خط‌مشی‌گذاری عمومی در کشور، مدارا و رواداری فرهنگی و عادی‌سازی فعالیت‌های سیاسی در کشور با حضور آقای روحانی در قوه مجریه بیشتر و بهتر تأمین می‌شد. ازاین‌رو انتخاب ایشان در آن مقاطع موجه و قابل دفاع بوده و نشان‌دهنده روشن‌بینی و میهن‌دوستی اصلاح‌طلبان بود. ازاین‌رو پشیمانی از آن به معنای پشیمانی از شرکت در انتخابات است و پشیمانی از شرکت در انتخابات در آن مقاطع یعنی پشیمانی از سیاست‌ورزی براساس مقدرات.

سوم- انتقادکردن از دولت به‌تنهایی موجب همسویی و هم‌جهتی مواضع سیاسی جریان‌های مختلف نیست. مهم موضعی است که از آن به انتقاد از دولت می‌پردازیم. برخی از اقداماتی که جناح راست تندرو به آن انتقاد می‌کند، از نظر ما ممکن است از نقاط قوت دولت در مقایسه با رقبایش باشد. برای مثال برخورد عقلایی و تنش‌زدای دولت در سیاست خارجی، تسامح و رواداری نسبی فرهنگی دولت، باور به بهره‌گیری از تجربیات علمی در اداره امور کشور، پرهیز از ماجراجویی در تصمیم‌گیری‌های داخلی و... همگی از نقاط قوت این دولت است.

ادامه در صفحه ۴

از سوی روابط عمومی دفتر رئیس جمهوری صورت گرفت:

تکذیب پرداخت بدهی پدیده‌شان‌دیز

صفحه ۲

سوسن شریعتی در بزرگداشت

پوران شریعت رضوی:

پوران مرید شریعتی نبود

صفحه ۱۵

یادداشت

گام دوم در جنجال دیوار مکزیک

به خاطر از دست‌ندادن آرای خود در کنگره و رئیس‌جمهور خودشان مخالفت نمی‌کنند. از دید مخالفان دیوار، اجرای چنان پروژه‌ای به چند دلیل کارساز نخواهد بود. نخست اینکه مالکان زمین‌های واقع در مسیر دیوار که بیشتر آنها در کارهای تولیدات کشاورزی فعال‌اند، با احداث دیوار مخالف‌اند؛ زیرا آنها به طور روزانه از کارگر ارزان‌قیمت مکزیک که مانند کارگران فلسطین که روزانه به اسرائیل رفته و در غروب آفتاب به خانه خود برمی‌گردند، استفاده می‌کنند. تولید کالاها و کشاورزی در ایالات جنوب غربی آن‌قدر ارزان تمام می‌شود که بازار شرق و شمال آمریکا را در انحصار خود درآورده‌اند. زمانی نگارنده از کشاورزان ایالات شرقی پرسیدم چرا در مزارع خود با وجود داشتن همه امکانات موجود برای تولید عسل اقدام نمی‌کنند؟ پاسخ این بود که عسل تولیدی در مرز ایالات جنوب غربی آمریکا با مکزیک به دلیل ارزان بودن سطح دستمزد کارگر ۵۰ درصد از تولید همان عسل در شمال شرق ارزان‌تر تمام می‌شود و کل بازار عسل آمریکا از تولیدات ایالت‌های مرزی جنوب تأمین می‌شود. شمالی‌ها به دلیل بالا بودن دستمزد کارگر نمی‌توانند با جنوب رقابت کنند. دوم اینکه عبور کارگر یا مهاجر از زیر دیوار و از راه‌کنند تونل‌های کوتاه کاملاً میسر است. به‌ویژه اینکه مالکان محلی از این کار سود می‌برند. عبور مواد مخدر هم از راه حمل آنها با برنده‌های صنعتی یا پرتاب از بالای دیوار مشکل نیست و اگر بخواهند دیوار احدثی را ۲۴ ساعته به‌وسیله

از انتخاب او به ریاست‌جمهوری تهیه کرده و هدف آن علاوه بر آنچه به آنها اشاره شد، ساخت یک یادگار تاریخی و پایدار از رئیس‌جمهور کنونی آمریکاست؛ یادگاری که برای همیشه به نام او باقی بماند. تنظیم این طرح با تصور ماندن اکثریت آرای انتخاباتی در دست حزب جمهوری‌خواه صورت گرفته است؛ اما جنجال کنونی آن ناشی از برنده‌شدن حزب دموکرات‌ها در انتخابات مجلس نمایندگان آمریکاست. بدویبراه‌گفتن ترامپ به مخالفان این طرح ناشی از همین واقعیت است. به عبارت دیگر اگر کنگره آمریکا پس از انتخاب اخیر مانند دوره پیشین آن کلا در اختیار جمهوری‌خواهان قرار می‌گرفت، ترامپ با سرفرازی و راحتی طرح دیوار مکزیک را اجرا می‌کرد. مخالفت دموکرات‌ها با اجرای این طرح با دو اهرم صورت می‌گیرد: نخست، دلایل فنی در رد توجیهات ترامپ. دوم، تضعیف ترامپ از قدرت بی‌ضابطه‌ای که برای خود متصور است، نه رئیس‌جمهوری که باید با جمع‌بندی و رعایت نظرات هر دو حزب کار کند. رفتار ترامپ برخلاف آنچه در قانون اساسی آمریکا پیش‌بینی شده، شباهت زیادی به رفتار و کردار دیکتاتورهای مشهور و شاهی به رفتار سلاطین مشرق‌زمینی دارد که عقل خود را بالاتر از خرد جمعی می‌دانند.

دلیل دیگر مخالفت با ساخت دیوار اشاره‌شده استدلال دموکرات‌ها در رد ادعاهای ترامپ است. البته مخالفت با ساخت دیوار در میان جمهوری‌خواهان هم دیده می‌شود؛ اما آنها

احمد غلامی‌بلور یان
استاد پیشین مریدند

پروژه جنجال‌برانگیز ساخت دیوار مکزیک در مدت کوتاهی که از عمر ناکام آن می‌گذرد، به صورت یکی از زیباترین، داغ‌ترین و آموزنده‌ترین موضوعات آموزشی دانشگاهی، به‌ویژه در زمینه‌های برنامه‌ریزی عمرانی، امنیتی و سیاست‌گذاری و برخوردهای جناحی در آمریکا درآمده است. طول این دیوار در صورتی که ساخته شود، چیزی حدود دوهزار و ۵۰۰ کیلومتر خواهد بود که از این نظر دست‌کمی از دیوار معروف چین نخواهد داشت. البته تفاوت اساسی میان این دو دیوار در این است که دیوار چین برای جلوگیری از حرکت سریع قوای نظامی مهاجم از آسیای مرکزی به چین ساخته شده و با کمترین هزینه پایش و نگهداری هدف مدنظر امپراتور چین را تأمین کرده و به دلیل کیفیت بالا و زیبایی آن به یک پدیده تاریخی و جذاب توریستی تبدیل شده است؛ درحالی‌که هدف ترامپ از ساخت دیوار مکزیک جلوگیری از مهاجرت غیررسمی و قاچاق مواد مخدر از آمریکای جنوبی به ایالات متحده است. ساخت آن هم به‌صورتی که پیشنهاد شده، در بهترین حالت نوعی نرده‌کشی مرتفع برای جلوگیری از ورود انسان است؛ اما آنچه طرح دیوار مکزیک را جنجال‌آفرین کرده، این است که طرح توجیهی آن را عوامل ترامپ شاید از پیش

ادامه در صفحه ۴

آیت‌الله محمد مؤمن درگذشت

روزگار سپری شده فقیه ناظر

گروه سیاست: شهرتش را بیش از پیش در سال‌های گذشته به واسطه متحن‌بودن یا طرح‌کردن سؤالات آزمون اجتهاد برای انتخابات مجلس خبرگان رهبری به دست آورده بود و پس از مدتی که در بستر بیماری بود، درگذشت. آیت‌الله محمد دانش‌زاده‌قمی...

صفحه ۱۵

سال شانزدهم • شماره ۳۳۷۳ • ۱۶ صفحه • ۲۰۰۰ تومان

سرمقاله

دیپلماسی خواستگاری

احمد غلامی . سردبیر

با اینکه برخی از نظریه‌های سیاست بین‌الملل با گسترش فضای رسانه‌ای، اطلاعات و ارتباطات بر کاهش اثرگذاری نقش مرزها و جغرافیا در کشورها تأکید دارند، اما روند دگرگونی‌ها در خاورمیانه نشان می‌دهد نظریه ژئواستراتژیک هنوز در سرنوشت کشورها از جایگاه مهمی برخوردار است. ایران ۱۵ همسایه در مرزهای آبی و خاکی با مردمانی متفاوت و با توانایی‌هایی ناهمسان دارد. همسایگانی که خواسته یا ناخواسته روابط با آنان گاه دوستانه یا خصمانه می‌شود. مصداق عینی این کشورها پاکستان و افغانستان است. خاصه پاکستان که با حدود هزار کیلومتر مرز مشترک خاکی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ژئواستراتژیک جایگاه پاکستان تا حدودی قابل تبیین است. عناصری مانند سرزمین و فرهنگ، سیاست، امنیت و اقتصاد. جغرافیا و مرزهای مشترک را در ژئواستراتژی نباید نادیده گرفت. جغرافیا یا به یک معنا هم‌جواری سرزمین‌ها یکی از عوامل مهم پیونددهنده و همچنین از موانع صلح و آشتی است. به تعبیر کنت والتس، هر جا که مردمی شبیه به یکدیگر با مرزهای جغرافیایی مشترک وجود دارند، اصطکاک در آنجا بیشتر است و این تماس‌ها عاملی است برای خشونت. اگر به تاریخ درگیری‌های مرزی ایران و پاکستان رجوع کنیم، به صحت مدعای والتس پی خواهیم برد. برخورد انتحاری ماشین یک راننده پاکستانی با ماشین نیروهای سپاه پاسداران در جاده خاش و زاهدان که موجب شهادت ۲۷ نفر از نیروهای نظامی شد، یکی از ده‌ها عملیات تروریستی علیه ایران است. حکومت ایران شناخت دقیقی از موقعیت خاورمیانه دارد و تاکنون با برخوردهای مناسب موازنه قدرت را حفظ کرده است. پاکستان، کشوری است با دولتی ورشکسته یا به تعبیری دولتی فرومانده. دولت‌های ورشکسته دولت‌هایی هستند که ویژگی آنها نابسامانی سیاسی اقتصادی است. این کشورها را تنظیم و اجرای برنامه‌های بلندمدت و آینده‌نگرانه عاجزند. ناتوانی این دولت‌ها در رفع تنگنای اقتصادی و بحران‌های اجتماعی سبب شده حداکثر تلاش آنها حفظ وضعیت موجود یا مدیریت بحران باشد. دولت‌های ورشکسته روزمره‌اند و در برابر بحران‌های خارجی صبر و تحمل ندارند و به‌سرعت دست به واکنش می‌زنند. ایران با آگاهی از این وضعیت همواره در مواجهه با این دولت‌ها صبوریتی پیشه کرده است. شرایط سامان کشورهایی مانند ایران اقتضا می‌کند به برنامه‌های بلندمدت خود فکر کنند؛ کاری که تاکنون در مقابله با پاکستان صورت گرفته است. پاکستان کشوری است که از یک‌سو با هند و از سوی دیگر با افغانستان در تضاد و تخاصم است. فشار نامتعارف به پاکستان موجب می‌شود این کشور کاملاً به سمت آمریکا و غربستان برود و به سیطره آنان درآید. افزایش فشار بر رؤسای پاکستان آنان را ناگزیر می‌کند با هر دولتی وارد معامله شوند. «لیتوفن» در دهه ۱۹۳۰ گفت شوروی برای ارتقای امنیت خود در این جهان پرآشوب با هر دولتی همکاری خواهد کرد؛ حتی با آلمان هیتلری. به تعبیری دولت‌ها برای فرار از جهنم شکست نظامی حتی با خود شیطان هم متحد خواهند شد. از سوی دیگر پاکستان با سوءاستفاده از شرایط خود و منطقه و نیز با آگاهی از خصومت غربستان و آمریکا با ایران درصدد باج‌گیری است و نقش کودک شورو را بازی می‌کند.

ادامه در صفحه ۲

همراهان امروز روزنامه شرق

رجوع به صفحه ۵

رجوع به صفحه ۳

سررسید
www.azadehco.com

HUBLOT

رجوع به صفحه ۷

ایران‌نو

سازمان آگهی‌ها

۸۸۱۹۲۸۷۷ - ۸۸۷۹۲۴۳۴

ارتباط با روزنامه شرق

SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR

پیام کوتاه
۳۰۰۰۴۶۹۹

sharghline@sharghdaily.ir

الو شرق
۸۸۶۴۰۲۶۰